

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023р.)

Завідувач катедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

“Сучасна українська літературна мова”,

що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі

спеціальності 035 Філологія

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

Львів - 2023

**Силабус курсу «Сучасна українська літературна мова»
2023/2024 навчального року**

Назва курсу	Сучасна українська літературна мова
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	доц. Глібчук Н. М., доц. Добосевич У.Б.
Контактна інформація викладачів	natalka.glibchuk@gmail.com u-lana@hotmail.com
Консультації по курсу відбуваються	середа (9.50)
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course/suchasna-ukrajinska-literaturna-mova-ukrajinisty-1-potik-3
Інформація про курс	<p>Морфологія як частина граматичного устрою мови займає чільне місце у системі лінгвістичних дисциплін. Свідоме і глибоке оволодіння морфологічною структурою сучасної української літературної мови є важливим фактором ґрунтовної, комплексної підготовки філолога-україніста, учителя-словесника. Воно можливе лише тоді, коли майбутній фахівець отримає глибокі теоретичні знання з морфології, а також зуміє застосувати їх на практиці.</p> <p>Морфологія (від гр. <i>morphē</i> – форма, <i>logos</i> – слово, вчення) – це розділ граматики, який вивчає граматичні властивості слів, зміни їх форм і пов'язаних із ними граматичних значень, а також лексико-граматичні класи слів – частини мови. Термін <i>морфологія</i> має ще одне значення: це граматична будова слова; система притаманних мові морфологічних одиниць, категорій і форм, а також правил їх функціонування. Морфологію як розділ описової граматики почали розглядати в античні часи, оскільки саме тоді було сформульовано принципи класифікації частин мови, з'ясовано поняття вихідної форми слова і парадигми слова.</p> <p>Сучасна українська літературна мова (морфологія) – важливий і необхідний компонент програми професійної філологічної освіти. Вивчаючи цю базову філологічну дисципліну, студенти осмислюють граматичну структуру української мови, пізнають глибинні взаємозв'язки між мовними явищами через призму граматики, вивчають норми літературної мови та спроможні пояснити природу цих норм; при цьому натрапляють на деякі труднощі: визначення частиномовного статусу слів, що є міжчастиномовними омонімами, інтерпретацію граматичних значень слова в окремих складних випадках морфологічного аналізу.</p>
Коротка анотація	Курс сучасної української літературної мови (розділ

<p>курсу</p>	<p>«Морфологія» призначений для студентів-україністів другого року навчання (IV семестр) та третього року навчання (V семестр). Як частина обов'язкової програми цей курс дає студентові знання системи частин мови, їх взаємозв'язків, системи словозміни, вчить аналізувати явища, процеси і закономірності розвитку сучасної української мови, усвідомлювати їхню суть. Завдання курсу "Сучасна українська літературна мова. Морфологія" – навчити студентів, зважаючи на теорію, аналізувати з погляду морфології слова самостійних та несамостійних частин мови, дотримуватися літературних норм при використанні їх у писемному та усному мовленні. Об'єкт морфології – морфологічне слово, тобто система всіх його форм і їх <i>граматичних</i> значень. Предметом морфології є частини мови, категоріальне значення слова, морфологічні категорії слова, морфологічна форма слова (словозміна).</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу – допомогти студентові осмислити морфологічну структуру української літературної мови на синхронному зрізі, сформувані у студентів систематизовані наукові знання про традиційні й нові підходи у класифікації та аналізі морфологічних явищ.</p> <p>Курс "Сучасна українська літературна мова. Морфологія" має загальнотеоретичні і практичні цілі. Загальнотеоретичні цілі курсу морфології полягають у тому, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> • глибоко осмислити мовні явища; • пізнати дію внутрішніх законів мови; • усвідомити зв'язок між окремими структурними мовними явищами; • зрозуміти мову як суспільне явище; • розуміти граматичний лад мови як категорійну систему, сформовану з окремих значень, виражених відповідною системою граматичних форм; • знати сучасні тенденції в трактуванні граматичних явищ, зумовлені, зокрема, функціонально-семантичним напрямом; • простежувати динамізм мовленнєвих процесів, що стають мовними явищами; • володіти сучасною термінологією. <p>Практичні цілі курсу "Сучасна українська літературна мова. Морфологія" вбачаємо в тому, що він допоможе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • засвоїти принципи поділу слів на частини мови; • розмежовувати частини мови за традиційною граматиною та за нетрадиційними школами (І. Вихованця, К. Городенської, І. Кучеренка); • установлювати категорійні ознаки кожної частини мови; • робити морфологічний аналіз тексту; • виявляти граматичні особливості слів самостійних частин мови; • зіставляти міжчастини мовні граматичні значення у словах різних частин мови; • указувати на роль слів несамостійних частин мови; • сформувані у студентів поняття про систему морфологічних

	категорій кожної частини мови та особливості їх реалізації в українській мові.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993. 2. <i>Вихованець І. Р.</i> Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К., 1988. 3. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. 4. <i>Глібчук Н.М., Добосевич У. Б.</i> Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009. 5. <i>Глібчук Н.М., Добосевич У. Б.</i> Словник міжчастиномовних омонімів української мови. – Львів, 2016. 6. <i>Гортинич В. О.</i> Морфологія української мови. – К., 2004. 7. <i>Граматичний словник української літературної мови. Словозміна.</i> – К., 2011. 8. <i>Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М.</i> Курс сучасної української літературної мови. Ч. I. – К., 1972. 9. <i>Загнітко А. П.</i> Теоретична граматики української мови. Морфологія. – Донецьк, 1996. 10. <i>Курс сучасної української літературної мови: В 2 т. / За ред. Л. А. Булаховського.</i> – К., 1951. – Т. 1. 11. <i>Кучеренко І. К.</i> Теоретичні питання граматики української мови. Морфологія. – К., 1961. – Ч. I; 1964. – Ч. II. 12. <i>Кучеренко І. К.</i> Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. 13. <i>Леонова М. В.</i> Сучасна українська літературна мова. Морфологія. – К., 1983. 14. <i>Матвіяс І. Г.</i> Іменник в українській мові. – К., 1974. 15. <i>Микитюк О.</i> Сучасна українська мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. 16. <i>Самійленко С. П.</i> Нариси з історичної морфології української мови. – К., 1964. 17. <i>Словник української мови: В 11 т.</i> – К., 1970-1980. 18. <i>Сучасна українська літературна мова: Морфологія / За заг. ред. І. К. Білодіда.</i> – К., 1969. 19. <i>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка.</i> – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. 20. <i>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ.</i> – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. 21. <i>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева.</i> – К., 1997. 22. <i>Українська мова. Енциклопедія.</i> – К., 2000. 23. <i>Український правопис (Проект найновішої редакції).</i> - <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p><i>2. Додаткова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Алексієнко Л. А., Козленко І. В.</i> Граматичний словник українських дієслів: У 2 т. – К., 1998. 2. <i>Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х.</i> Числівники української мови. – К., 1980. 3. <i>Балабан Г.</i> “Наймолодші” часові прийменники // Українська мова. – 2005. – № 2.

4. *Бевзенко С. П.* Історична морфологія української мови. – Ужгород, 1960.
5. *Безпояско О. К.* Іменні граматичні категорії. – К., 1991.
6. *Болюх О. В.* Морфолого-синтаксичні особливості прислівника // *Мовознавство*. – 1994. – № 6.
7. *Болюх О. В.* Парадигматика іменника // *Мовознавство*. – 1995. – № 4-5.
8. *Вихованець І. Р.* Прийменникова система української мови. – К., 1980.
9. *Вихованець І. Р.* Система відмінків української мови. – К., 1987.
10. *Вихованець І. Р.* Студії про українські відмінки: Термінологічний аспект // *Українська мова*. – 2005. – № 4.
11. *Глібчук Н.М.* Партикуляція – один із шляхів виникнення міжчастиномовних омонімів // *Лінгвістичні студії: зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т, наук. ред. А. П. Загнітко*. – Донецьк: ДонНУ, 2011. - Вип. 22. – С. 77-82.
12. *Глібчук Н.М.* Синкретизм у площині функціональної омонімії // *Україноцентризм наукового сумління: Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака*. – Львів: Ліга-Прес, 2014. – С. 91-113.
13. *Глібчук Н.М.* Синкретична природа незмінюваних прикметників / Н. Глібчук // *Вісник Львівського університету*. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. – С.13 -23. – Серія філологічна. - Вип. 63. – С. 13-23.
14. *Глібчук Н.М.* Транспозитний потенціал абстрактних іменників негативної та позитивної оцінки // *Граматичні студії: зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т; наук. ред. А. П. Загнітко*. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – С. 33-38.
15. *Гнатюк Г. М.* Ад'ективація дієприкметників у сучасній українській літературній мові // *Мовознавство*. – 1983. – № 1.
16. *Гнатюк Г. М.* Дієприкметник у сучасній українській літературній мові. – К., 1982.
17. *Гортинич В. О.* Українська морфологія. – Дніпропетровськ, 2000.
18. *Гринчишин Д. Г.* Явище субстантивації в українській мові. – К, 1965.
19. *Грищенко А. П.* Прикметник в українській мові. – К., 1978.
20. *Добосевич У.Б.* Критерії та прийоми визначення частиномовного статусу морфологічних транспозитів // *Вісник Львівського університету*. – Серія філологічна. – Вип.57. – 2012. - С.37-47.
21. *Добосевич У.Б., Глібчук Н.М.* Лексикографічне опрацювання явища міжчастиномовної омонімії // *Слово и словарь. Vocabulum et vocabularium. Лексикографічний бюлетень*. – Харків, 2011.- С.90-92.
22. *Добосевич У.Б.* Субстантивація як вияв транспозитних можливостей різних частин мови // *Лінгвістичні студії: зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т; наук. ред. А. П. Загнітко*. – Донецьк: ДонНУ, 2011. – Вип. 22. - С. 91-97.
23. *Добосевич У.Б.* Явище морфологічної транспозиції в аспекті синтаксичних параметрів // *Українська мова у XXI столітті: традиції і новаторство: Тези доповідей II Всеукраїнського лінгвістичного форуму молодих учених, Київ, 24-26 квітня 2012*

- року. – К.: ІУМ НАНУ, 2012. – С. 101-105.
24. *Жовтобрюх М. А.* Система частин мови в українській лінгвістичній традиції // Мовознавство. – 1993. – № 3.
25. *Жовтобрюх М. А.* Українська літературна мова. – К., 1984.
26. *Загнітко А. П.* Аналітизм у системі дієслівних категорій // Мовознавство. – 1993. – № 4.
27. *Загнітко А. П.* Категорія роду в системі граматичних категорій дієслова // Мовознавство. – 1987. – № 2.
28. *Загнітко А. П.* Семантика іменних категорій // Мовознавство. – 1990. – № 1.
29. *Загнітко А. П.* Система і структура граматичних категорій дієслова. – К., 1990.
30. *Задорожний В.* Кличний відмінок іменників на –ець у сучасній українській мові // Дивослово. – 2005. – № 3.
31. *Івченко М. П.* Числівники української мови. – К., 1955.
32. Історія української мови. Морфологія. – К., 1978.
33. *Калько М. І.* Видова неоднорідність дієслів як вияв взаємодії категорії виду з їх лексичним значенням // Мовознавство. – 1990. – № 2.
34. *Карпенко Ю. О.* Ще раз про критерії виділення частин мови // Мовознавство. – 2001. – № 3.
35. *Ковалик І. І.* Про лінгвальні категорії, їх властивості і види // Мовознавство. – 1980. – № 5.
36. *Колодяжний А. С.* Прийменник: Матеріали до лекцій з курсу сучасної української літературної мови. – Харків, 1960.
37. *Костусяк Н. М.* Категорія ступенів порівняння прикметників і прислівників. – Луцьк, 2002.
38. *Коць Л. М.* Дієприслівник у сучасній українській літературній мові. Специфіка зв'язків та їх значення. – К., 1964.
39. *Кучеренко І. К.* Категорія відмінка в сучасній українській мові. – Львів, 1961.
40. *Кушлік О. П.* Комплексне визначення частиномовного статусу “перехідних” одиниць // Мовознавство. – 1997. – № 4-5.
41. *Масицька Т. Є.* Граматична структура дієслівної валентності. – Луцьк, 1998.
42. *Матвіяс І. Г.* Діалектна основа словозміни в українській літературній мові // Мовознавство. – 2006. – № 5.
43. *Мацько Л. І.* Інтер'єктиви в українській мові. – К., 1981.
44. *Медведєв Ф. П.* Система сполучників української мови. – Х., 1962.
45. *Мельник Ю. В.* Давноминулий час: проблема та гіпотези // Мовознавство. – 1996. – № 1.
46. *Русанівський В. М.* Структура українського дієслова. – К., 1971.
47. *Русанівський В. М.* Дієслово – рух, дія, образ. – К., 1977.
48. *Самійленко С. П.* Нариси з історичної морфології української мови. – К., 1964.
49. *Сасинович Е. С.* Дієприслівники в сучасній українській мові. – К., 1963.
50. *Скаб М. С.* Вокатив на тлі взаємодії рівнів мови // Мовознавство. – 1990. – № 5.
51. *Соколова С. О.* Час та його відображення в граматичних категоріях дієслова // Мовознавство. – 1995. – № 4-5.
52. *Тараненко О.* Сучасні тенденції до перегляду нормативних

	<p>засад української літературної мови і явище пуризму (у межах граматичних категорій іменника) // Мовознавство. – 2005. – № 3-4.</p> <p>53. <i>Тараненко О.</i> Сучасні тенденції до перегляду нормативних засад української літературної мови і явище пуризму // Мовознавство. – 2006. – № 1.</p> <p>54. <i>Тараненко О.</i> Дієслово в контексті сучасних тенденцій до перегляду нормативних засад української літературної мови // Мовознавство. – 2006. – № 2-3.</p> <p>55. <i>Чапля І. К.</i> Прислівники в українській мові. – Х., 1960.</p>
Тривалість курсу	Два семестри (4, 5)
Обсяг курсу	Принципи виокремлення частин мови. Самостійні частини мови. Службові частини мови. <i>загальна кількість годин – 120 / 60 (кредитів ЄКТС – 4/2); аудиторні години – 64/ 48</i>
Очікувані результати навчання	<p><i>Студент повинен знати:</i></p> <p>предмет і завдання курсу, його методологічну основу, основні етапи історії становлення традиційні та інноваційні підходи до інтерпретації проблем морфології сучасної української літературної мови, основні поняття, якими оперує сучасна морфологія, критерії визначення частин мови, теоретичні відомості про різні граматичні категорії, особливості функціонування різних граматичних явищ в українській мові, усталені та новітні концепції в трактуванні граматичних категорій, принципи побудови парадигм самостійних частин мови, принципи функціонування службових частин мови, порядок морфологічного аналізу кожної частини мови</p> <p><i>Студент повинен вміти:</i></p> <p>сприймати граматичний лад мови як категорійну систему, сформовану з окремих значень, виражених відповідною системою граматичних форм;</p> <p>розмежовувати частини мови за традиційною граматиною та за інноваційними школами І. Вихованця, К. Городенської, І. Кучеренка В. Горпинича;</p> <p>аналізувати сучасні тенденції в трактуванні граматичних явищ, науково обґрунтувати приналежність будь-якого слова до відповідної частини мови;</p> <p>аналізувати кожну самостійну частину мови з погляду різних учень, визначати категорійне та граматичні значення, давати цим явищам історичний коментар, інтерпретувати парадигму кожної самостійної частини мови з погляду норм літературної мови</p> <p>аналізувати службові (неповнозначні) частини мови, робити морфологічний аналіз частин мови</p>
Ключові слова	Відміни, граматична категорія, граматична форма, граматичне значення, дієвідміни, дієприслівник, дієслово, дієприкметник, займенник, іменник, категорія роду, категорія виду, категорія відмінка, категорія способу, категорія стану, категорія часу, категорія числа, лексико-граматичні розряди, модальник,

	морфологічний аналіз, парадигма, перехідність/неперехідність, прийменник, прикметник, прислівник, самостійні частини мови, службові частини мови, сполучник, станівник, частини мови, частка, числівник
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Курс фонетики, лексикології, дериватології та морфеміки, діалектології, вступу до загального мовознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Викладання морфології сучасної української мови передбачає використання загальнонаукових методів спостереження, індукції, дедукції, аналізу, синтезу, таксономії, порівняння та формалізації. Серед лінгвістичних методів використано структурний метод, представлений різноманітними методиками синхронного аналізу мовних явищ як варіантів складників цілісної системи мови і служить пізнанню внутрішньої організації мови як системи. Застосовано прийоми опозиційного і трансформаційного аналізу; описовий метод із застосуванням прийомів внутрішньої й зовнішньої інтерпретації
Необхідне обладнання	Проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модулі: 30 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Граматика як наука, її різновиди. 2. Морфологія як лінгвістична дисципліна, об'єкт і предмет морфології. 3. Зв'язок морфології з іншими мовознавчими науками. 4. Частини мови. Принципи поділу слів на частини мови. 5. Граматична форма, граматичне значення і граматична категорія. 6. Граматичне значення. Засоби вираження граматичних значень. 7. Частини мови як основні морфологічні одиниці. Принципи поділу слів на частини мови. 8. Традиційні принципи поділу слів на частини мови. Принципи класифікації частин мови за різними вченнями. 9. Інноваційні принципи поділу слів на частини мови (вчення І.Кучеренка, І. Вихованця, К. Городенської, В. Горпинича). 10. Іменник як частина мови з погляду різних учень. Категорійне значення іменника. 11. Загальна характеристика семантичних, морфологічних,

- словотвірних та синтаксичних особливостей іменника.
12. Категорія роду іменника та особливості її реалізації в українській мові.
  13. Способи визначення роду іменників.
  14. Рід іншомовних невідмінюваних іменників. Рід аббревіатур.
  15. Іменники спільного роду. Читання в граматичному роді іменників.
  16. Лексико-граматичні розряди іменників.
  17. Категорія істот та неістот. Розрізнення істот та неістот за лексичним значенням. Граматичні засоби вираження граматичного значення істот та неістот.
  18. Категорія власних і загальних назв. Власні іменники. Перехід власних назв у загальні і навпаки. Граматичні засоби розрізнення власних і загальних назв.
  19. Категорія конкретності / абстрактності в іменниках. Конкретні іменники та їх граматичні ознаки. Абстрактні іменники та їх граматичні ознаки.
  20. Категорія збірності. Граматичні особливості збірних іменників.
  21. Категорія речовинності. Граматичні особливості іменників, яким властива категорія речовинності.
  22. Категорія числа та її особливості в українській мові. Дві числові форми в сучасній українській літературній мові.
  23. Однинні іменники. Множинні іменники.
  24. Категорія відмінка. Значення відмінків.
  25. Поділ іменників на відміни та групи з історичним коментарем.
  26. Іменники, які не належать до жодної з відмін.
  27. Особливості відмінкових форм іменників I відміни.
  28. Особливості відмінкових форм іменників II відміни.
  29. Особливості відмінкових форм іменників III відміни.
  30. Особливості відмінкових закінчень іменників IV відміни.
  31. Особливості відмінкових форм іменників чоловічого роду II відміни у родовому відмінку однини. Історичний коментар.
  32. Прикметник як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення прикметника.
  33. Семантичні розряди прикметників.
  34. Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу.
  35. Якісні прикметники та їх граматичні, семантико-граматичні і словотвірні особливості.
  36. Категорія співвідносної міри якості предмета. Якісні прикметники, від яких не створюються ступені порівняння.
  37. Категорія безвідносної міри якості предмета. Три безвідносні ступені інтенсивності ознаки: недостатній, помірний і надмірний.
  38. Категорія суб'єктивної оцінки якості предмета.
  39. Відмінювання прикметників. Повні і короткі прикметники (членні і нечленні форми прикметників). Стягнена і нестягнена форми як морфологічні варіанти повних

прикметників.

40. Тверда і м'яка група відмінювання прикметників.
41. Особливості відмінювання прикметників на *-лиций*.
42. Числівник як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення числівника.
43. Групи числівників за значенням. Означено-кількісні та неозначено-кількісні числівники.
44. Означено-кількісні числівники: власне кількісні, збірні та дробові.
45. Порядкові числівники. Частиномовний статус слів "другий", "десятий" тощо у різних вченнях.
46. Поділ числівників за структурою та особливостями творення: прості, складні і складені числівники.
47. Морфологічні особливості числівників. Особливості виявлення категорії роду, числа і відмінка у числівників.
48. Відмінювання числівників. Шість типів відмінювання числівників.
49. Відмінювання порядкових числівників.
50. Зв'язок числівників з іменниками.
51. Займенник як частина мови. Категорійне значення займенника. Погляди українських мовознавців на займенник.
52. Групи займенників за значенням та їх семантико-граматичні особливості. Особливості реалізації категорії роду, числа та відмінка кожної групи займенників.
53. Парадигма займенника. Відмінкові парадигми займенників, співвідносні з парадигмами іменників, прикметників та числівників. Наголос у займенниках.
54. Перехід інших частин мови у займенник (прономіналізація).
55. Дієслово як частина мови. Категорійне значення дієслова.
56. Граматичні категорії дієслова.
57. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних та синтаксичних особливостей дієслова.
58. Дієслівні форми: інфінітив, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, форми на -но, -то.
59. Інфінітив як дієслівна форма. Особливості виявлення дієслівних категорій у інфінітива. Особливості морфемної структури інфінітива. Пестливі форми інфінітива. Синтаксичні особливості інфінітива.
60. Категорія перехідності/неперехідності.
61. Перехідні дієслова та їх морфологічні ознаки. Неperехідні дієслова та їх морфологічні ознаки. Синтаксичний спосіб вираження перехідності/неperехідності.
62. Категорія виду. Особливості її реалізації в сучасній українській літературній мові.
63. Дієслова, що виступають у вигляді видової корелятивної пари (парновидові). Дієслова, що уживаються в одній видовій формі (одновидові). Дієслова з морфологічно невираженою видовою ознакою (двовидові дієслова).
64. Видова пара. Творення корелятивної видової пари. Широке і вузьке розуміння видових пар.
65. Категорія стану. Дієслова активного стану. Дієслівні форми із значенням пасивного стану. Периферійний статус пасивів в сучасній українській мові.

66. Дієслова зворотно-середнього стану. Різновиди дієслів зворотно-середнього стану.
67. Дієслова нульового стану.
68. Категорія часу дієслова. Зв'язок категорії часу з категоріями виду, способу, особи.
69. Теперішній час дієслів. Утворення особових форм теперішнього часу. Детерміноване і недетерміноване значення форм теперішнього часу.
70. Минулий час дієслів. Утворення дієслівних форм минулого часу. Імперфектне, перфектне, аористне значення дієслів у формах минулого часу.
71. Особливості вживання форм давноминулого часу. Минулий умовний час та особливості його форм.
72. Майбутній час доконаного та недоконаного виду: аналітична та синтетична форми їх творення, історичний коментар.
73. Транспозиційний потенціал граем часу.
74. Категорія особи дієслова. Зв'язок категорії особи з категоріями способу і часу.
75. Категорія роду дієслова. Особливості виявлення роду в особових формах дієслів.
76. Дієслівно-вигуківі форми. Погляди вчених на їх частиномовний статус. Граматична природа слів цього типу.
77. Парадигма дієслова. Дві основи дієслова.
78. Поділ тематичних дієслів на дієвідміни за основою інфінітива та основою теперішнього часу.
79. Атематичні дієслова, особливості їхньої парадигми. Історичний коментар.
80. Зміст категорії способу. Мовознавчі погляди на структуру граматичних значень категорії. Зв'язок категорії способу з іншими дієслівними категоріями.
81. Транспозиційні особливості форм дієслівного способу.
82. Дійсний спосіб та граматичні засоби його вираження.
83. Умовний спосіб та творення його форм. Історичний коментар. Особові форми умовного способу. Неособові форми умовного способу.
84. Наказовий спосіб дієслів (значення та особливості утворення форм). Форми дієслів, які можуть уживатися у значенні наказового способу.
85. Безособові дієслова. Граматичні форми безособових дієслів. Групи безособових дієслів за значенням.
86. Дієприкметник в системі дієслівних форм. Погляди українських мовознавців на статус дієприкметника.
87. Особливості дієприкметника як форми дієслова. Характерні для цієї форми граматичні, словотвірні та синтаксичні ознаки.
88. Активні дієприкметники: особливості функціонування та утворення. Пасивні дієприкметники в українській мові.
89. Перехід дієприкметників у прикметники та іменники.
90. Безособові дієслівні форми на -но, -то. Граматичні та словотвірні особливості цих форм.
91. Дієприслівник у системі дієслівних форм. Погляди вчених на дієприслівник.
92. Морфологічні та синтаксичні особливості дієприслівника.
93. Граматичні категорії дієприслівника.

	<p>94. Особливості творення дієприслівників.</p> <p>95. Частиномовний статус прислівника в науковій літературі. Історія терміна “прислівник”.</p> <p>96. Групи прислівників за походженням і словотвірною структурою.</p> <p>97. Частиномовне (категорійне) значення прислівника. Семантична класифікація.</p> <p>98. Семантико-синтаксичні класи прислівника, його синтаксичні особливості.</p> <p>99. Предикативні і модальні прислівники.</p> <p>100. Ступені порівняння якісно-означальних прислівників. Особливості творення ступенів порівняння прислівників.</p> <p>101. Перехід інших частин мови в прислівник (адвербіалізація).</p> <p>102. Загальна характеристика несамостійних частин мови. Незмінні (неповнозначні) слова в системі частин мови за традиційним вченням. Статус службових частин мови за мовознавчими концепціями І. Кучеренка, І. Вихованця, К. Городенської.</p> <p>103. Прийменник як частина мови. Погляди мовознавців на прийменник.</p> <p>104. Класифікація прийменників за походженням.</p> <p>105. Класифікація прийменників за значенням.</p> <p>106. Загальна характеристика сполучника як частини мови. Погляди українських мовознавців на сполучник.</p> <p>107. Класифікація сполучників за структурою та способом уживання.</p> <p>108. Класифікація сполучників залежно від типу синтаксичного зв'язку. Різновиди сурядних та підрядних сполучників.</p> <p>109. Омонімія сполучників та інших частин мови. Сполучники і сполучні слова.</p> <p>110. Загальна характеристика частки як частини мови. Погляди українських мовознавців на частку. Класифікація часток за будовою та за місцем щодо слова, якого стосуються.</p> <p>111. Класифікація часток за функціями.</p> <p>112. Омонімія часток та інших частин мови.</p> <p>113. Загальна характеристика вигуків як своєрідних незмінних слів. Звуконаслідувальні слова.</p> <p>114. Групи вигуків за значенням. Емоційні вигуки. Вигуки, за допомогою яких передаються волевиявлення.</p> <p>115. Первинні і вторинні вигуки, їх творення та звукова структура. Явище інтер'ективації в українській мові.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год. -	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
2 год.	Граматика як наука, її різновиди. Морфологія як лінгвістична дисципліна, її різновиди. Предмет морфології, методи його дослідження. Частини мови. Принципи поділу слів на частини мови.	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	Граматична категорія. Граматичне значення. Граматична форма. Граматичні засоби вираження граматичних значень (6 год.)	
	Граматичне значення. Граматична	Практичн	Глібчук Н. М., Добо-		

2 год.	форма. Граматична категорія. Засоби вираження граматичних значень.	е заняття	севич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
2 год.	Іменник як частина мови з погляду різних учень. Категорійне значення іменника. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних та синтаксичних особливостей іменника. Семантико-граматичні розряди іменників та їх морфологічні особливості.	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	Категорія збірності. Граматичні особливості збірних іменників. Категорія речовинності. Граматичні особливості іменників, яким властива категорія речовинності (6 год)
2 год.	Категорія істот та неістот. Розрізнення істот та неістот за лексичним значенням. Граматичні засоби вираження граматичного значення істот та неістот. Категорія власних і загальних назв. Власні іменники. Перехід власних назв у загальні і навпаки. Граматичні засоби розрізнення власних і загальних назв. Категорія	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	

	<p>конкретності/абстрактності в іменниках. Конкретні іменники та їх граматичні ознаки. Абстрактні іменники та їх граматичні ознаки. Категорія збірності. Граматичні особливості збірних іменників. Категорія речовинності. Граматичні особливості іменників, яким властива категорія речовинності.</p>				
2 год.	<p>Категорія числа іменників. Категорія роду іменника та особливості її реалізації в українській мові. Іменники з семантично мотивованим родом. Іменники з семантико- і формально-граматичними способами вираження родової ознаки. Подвійний рід іменників. Подвійні форми іменників одного роду. Читання в граматичному роді іменників.</p>	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	Одиничні (сингулятивні) іменники. Граматичні особливості сингулятивних іменників. Множинні іменники (2 год.)	
2 год.	<p>Категорія роду іменника. Категорія числа іменника.</p>	Практичне заняття	<p>Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.</p>		

2 год.	Поділ іменників на відміни та групи з історичним коментарем. Іменники, які не належать до жодної з відмін. Іменникові парадигми. Особливості відмінкових закінчень іменників.	лекція	<p><i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	Категорія відмінка. Значення відмінків. Граматичні засоби вираження значення відмінка (2 год.)	
2 год.	Складні випадки іменникової парадигми. Явище субстантивації в українській мові. Морфологічний аналіз іменника.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		

2 год.	Прикметник як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення прикметника. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних і синтаксичних особливостей прикметника. Семантичні групи прикметників.	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу (2 год.)	
12 т. 20. 03. 2018 2 год.	Якісні прикметники та їх граматичні, семантико-граматичні і словотвірчі особливості. Відносні прикметники. Семантичні групи відносних прикметників. Особливості їх творення. Відносно-якісні прикметники. Особливості їх творення. Присвійні прикметники.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
12 т. 22.	Категорія співвідносної міри якості предмета (ступені порівняння). Вищий (перший) ступінь порівняння прикметника, його творення.	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української</p>	Числівник. Загальні відомості про числівник (6 год.)	26.03. 2018.

2 год.	Історичний коментар. Найвищий (другий) ступінь порівняння, його творення. Якісні прикметники, які не мають ступенів порівняння. Категорія безвідносної міри якості предмета.		<p>мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Відмінювання прикметників. Повні і короткі прикметники (членні і нечленні форми прикметників). Стягнена і нестягнена форми як морфологічні варіанти повних прикметників. Тверда і м'яка група відмінювання прикметників. Особливості відмінювання прикметників на <i>-лиций</i> . Перехід інших частин мови в прикметник (ад'єктивізація).	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Числівник як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення числівника. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних і синтаксичних особливостей числівника. Групи числівників за значенням. Групи числівників за структурою.	лекція	<p><i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія</p>	Особливості словозміни числівників (6 год.)	02.04.2018

			<p>української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Парадигми різних розрядів числівників. Кількісно-іменні словосполучення з числівниками	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
	МОДУЛЬ II				
2 год.	Займенник як частина мови. Категорійне значення займенника. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних та синтаксичних особливостей займенника. Групи займенників за значенням та їх семантико-граматичні особливості.	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-</p>	Морфологічні особливості різних семантичних розрядів займенників (4 год.)	08.04.2018.

			<p>ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Складні випадки визначення частин мови, пов'язані із займенником. Розряди займенників та їх морфологічні властивості.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Парадигми різних розрядів займенника. Відмінкові парадигми займенників, співвідносні з парадигмами іменників, прикметників та числівників. Наголос у займенниках. Перехід інших частин мови у займенник (прономіналізація).	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська</p>		

			літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.		
2 год.	Відмінювання займенників. Морфологічний аналіз займенників.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Дієслово як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення дієслова. Загальна характеристика семантичних, морфологічних, словотвірних та синтаксичних особливостей дієслова. Дієслівні форми: інфінітив, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, форми на -но, -то, дієслівно-вигуківі форми.	Лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	Дві основи дієслова: основа інфінітива і основа теперішнього часу. (4 год.)	23.04.2018.
	Виокремлення різних дієслівних форм в реченні. Визначення основи дієслова.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова.		

2 год.			Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
2 год.	Інфінітив як особлива форма дієслова. Його граматичні ознаки, синтаксична функція, словотвірні особливості. Вживання інфінітива у значенні дійсного, умовного та наказового способів.	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	
2 год.	Аналіз форм інфінітива.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
	Загальнодієслівні категорії.	Категорія	Лекція	<i>Безпояско О. К.,</i>

2 год.	перехідності/неперехідності. Перехідні дієслова та їх морфологічні ознаки. Неperехідні дієслова та їх морфологічні ознаки. Синтаксичний спосіб вираження перехідності/неперехідності.		<p><i>Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Морфолого-семантично-синтаксична категорія перехідності/неперехідності дієслів та її реалізація в реченні.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добошечук У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Категорія виду. Особливості її реалізації в сучасній українській літературній мові, Дієслова, що виступають у вигляді видової корелятивної пари (парновидові). Дієслова, що уживаються в одній видовій формі (одновидові). Дієслова з морфологічно невираженою видовою ознакою (двовидові дієслова). Дієслівні роди як	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія</p>	Парновидові та непарновидові дієслова. Їх семантичні та словотвірні особливості (6 год.)	14. 05. 2018.

	морфолого-словотвірні категорії.		української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.		
2 год.	Аналіз різних дієслівних форм в аспекті граматичної категорії виду.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Категорія стану дієслів. Взаємозв'язок категорії стану та перехідності/неперехідності дієслів.	лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К.,		

			<p>2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Аналіз дієслівних форм в аспекті реалізації граматичної категорії стану.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Поділ дієслів на дієвідміни за основою інфінітива. Атематичні дієслова.	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська</p>		

			літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	
2 год.	Визначення дієвідміни дієслова за основою інфінітива.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
2 год.	Особливості дієвідмінювання дієслів, що належать до першої та другої дієвідміни. Дієвідмінювання атематичних дієслів.	Лекція		
	МОДУЛЬ III			
2 год.	Категорія способу. Дійсний, умовний, наказовий, спонукальний і бажальний способи, їх граматичне вираження. Історичний коментар.	лекція	<i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.,	Транспозиція грамам способу. Вживання дієслівних слівформ одного способу в значенні іншого (4 год.) 11.09.2018.

			2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	
2 год.	Аналіз дієслівних форм дійсного, умовного, наказового, бажального та спонукального способів у контексті. Морфологічні особливості цих дієслівних форм.	практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
2 год.	Особові і неособові дієслівні утворення. Категорія особи і числа. Особові парадигми дієслів.	лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	
	Категорія часу. Особливості виявлення категорії часу дієслова в сучасній українській літературній	лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г.,</i>	Транспозиція грамам часу в різних функціональних стилях сучасної 24.09. 2018.

2 год.	мові Часи дієслів: теперішній, майбутній, минулий, давноминулий, минулий умовний час.		<p><i>Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	української літературної мови (4 год.)	
2 год.	Аналіз різних часових форм дієслів у тексті.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добошевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Рід як іменна категорія особових дієслів. Особливості виявлення роду у особових формах дієслів. Категорія особи та її реалізація у різних дієслівних формах.	лекція	<p><i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К.,</p>		

			<p>2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
40 т. 2 год.	<p>Дієприкметник як форма дієслова. Граматичні категорії дієприкметника та особливості їх реалізації в сучасній українській літературній мові. Синтаксичні функції дієприкметника.</p> <p>Дієприкметник у вченні І. Кучеренка, К. Городенської та І. Вихованця.</p>	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	<p>Творення активних та пасивних дієприкметників. Особливості їх вживання в сучасній українській мові (6 год.)</p>	08.10.2018.

2 год.	Виявлення та аналіз дієприкметникових форм.	практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Дієприслівник як форма дієслова. Граматичні категорії дієприслівника та граматичні засоби їх вираження. Синтаксичні функції дієприслівника. Дієприслівник у вченні І. Кучеренка, К. Городенської та І. Вихованця. Творення дієприслівників теперішнього та минулого часу.	лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.		
2 год.	Узагальнення граматичних особливостей дієслова.	лекція	<i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р.,</i>		

			<p><i>Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Морфологічний аналіз різних дієслівних форм	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Прислівник як частина мови у різних морфологічних школах. Категорійне значення прислівника. Морфологічні особливості, лексичне значення і синтаксична роль прислівника. Поділ прислівників на групи за їх синтаксичними функціями	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. –</p>	Атрибутивні, предикативні, модальні, атрибутивно-предикативні, предикативно-модальні, атрибутивно-модальні. Атрибутивні прислівники: обставинні та означальні. Обставинні прислівники: часу, місця, причини, мети. Означальні прислівники: якісно-означальні; означальні, або способу дії; прислівники ступеня вияву ознаки (6 год.)	

			<p>К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Питання про виокремлення модальника та станівника як особливих лексико-граматичних класів слів у контексті аналізу прислівника як частини мови.	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2	Прислівник як частина мови. Поділ прислівників на групи за їх синтаксичними функціями.	практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова.	Правопис прислівників (4 год.)	

год.			Морфологія. Практикум. – К., 2009.	
45 т. 08. 11. 2018 2 год.	Ступені порівняння якісно-означальних прислівників, особливості їх творення. Питання про категорію ступенів порівняння прислівників в сучасному мовознавстві.	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	
2 год.	Службові (неповнозначні) частини мови. Статус службових слів у вченні І. Кучеренка. Нечастиномовний статус службових слів. Службові слова-морфеми. Слова-речення (І. Вихованець, К. Городенська).	Лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i></p>	Ознайомлення 3 лексикографічними працями, присвяченими службовим частинам мови (4 год.)

			<p>Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	Визначення та диференціація службових частин мови у тексті.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.		
2 год.	Прийменник як частина мови. Морфологічна класифікація прийменників. Первинні і вторинні прийменники. Відіменні, віддієслівні та прислівникові прийменники. Основні значення конструкцій з первинними прийменниками. Синонімічні прийменникові конструкції.	лекція	<p><i>Безтояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p>	Правопис прийменників (2 год)	

			Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	
2 год.	Сполучник як частина мови. Прості, складні і складені сполучники. Поділ сполучників за способом уживання. Одиначні, повторювальні і парні сполучники. Синтаксичні функції сполучників. Сполучники сурядні та підрядні.	лекція	<i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматики української мови: Морфологія. – К., 1993. <i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.	Сурядні сполучники: еднальні, протиставні і розділові. Підрядні сполучники: причинові, часові, умовні, мети, порівняльні, допустові тощо (2 год.)
49 т. 04.12 2018 2 Год.	Аналіз прийменників та сполучників у тексті.	Практичне заняття	Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.	

2 год.	<p>Частка як частина мови. Поділ часток за структурними особливостями (за місцем і роллю у мовних одиницях). Фразові, формотворчі та словотворчі частки. Поділ часток за функціонально-семантичними ознаками.</p>	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Площ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>		
2 год.	<p>Фразові частки: питальні, оклично-підсилювальні, власне модальні частки; стверджувальні, заперечні, означальні, кількісні, спонукальні, видільні, приєднувальні. Частки, що виконують словотворчу функцію. Частки, що виконують формотворчу функцію. Наголос у частках.</p>	лекція	<p><i>Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Грамматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. –</p>		

			<p>К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. – К., 1997.</p>	
2 год.	<p>Аналіз частки як частини мови. Групи часток за структурою, функціонально-семантичними ознаками. Омонімія часток та інших частин мови.</p> <p>Морфологічний аналіз різних частин мови</p>	Практичне заняття	<p>Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум. – К., 2009.</p>	
2 год.	<p>Загальна характеристика вигуків як своєрідних незмінних слів. Первинні і похідні вигуки, їх творення та звукова структура. Поділ вигуків за значенням. Значення, які передають емоційні вигуки. Вигуки, що виражають волевиявлення: наказово-спонукальні, спонукальні, апелятивні. Звуконаслідувальні слова. Слова-речення.</p>	лекція	<p><i>Безюжаско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М.</i> Граматика української мови: Морфологія. – К., 1993.</p> <p><i>Вихованець І. Р., Городенська К. Г.</i> Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 1997.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.</p> <p>Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономарева. –</p>	<p>Підсумковий огляд всіх частин мови та граматичних категорій, які реалізуються в них (4 год.)</p> <p>26.12.2018.</p>

			K., 1997.		
--	--	--	-----------	--	--

